

СРПСКИ ЈЕЗИК СА КУЛТУРОМ ГОВОРА (3+2)

Школска 2020/2021. година, семестар I
Смер: Струковни васпитач деце предшколског узраста
Смер: Струковни васпитач за традиционалне игре
Предавач: др Тамара Грујић, проф.
Број ЕСПБ бодова: 6

Обавезе студената: присуство предавањима и вежбама, активност на вежбама, дискусије студената, беседа, колоквијуми.

Начин оцењивања рада и резултата:

- Укупан број поена 100
- Предиспитне обавезе до 60 поена:
Присуство предавањима и вежбама 10 поена
Активност на вежбама 10 поена
Колоквијуми 15+15 поена
Беседа 10 поена
- Усмени испит 40 поена

БРОЈ ПОЕНА	ОЦЕНА
91–100	10
81–99	9
71–80	8
61–70	7
52–60	6
ДО 51	5

Студент мора да сакупи минимално 30 поена да би стекао услов да изађе на испит. Студент може да освоји максимално 60 поена на предиспитним обавезама. Поени предиспитних и испитних обавеза се сабирају. Испит се полаже усмено (извлаче се питања са списка питања). Коначна оцена биће формирана на основу резултата на колоквијуму, излагања беседе, на основу залагања студента на вежбама и резултата на испиту.

Литература:

- Бугарски, Р. (1995). *Увод у општу лингвистику*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Драгићевић, Р. (2007). *Лексикологија српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Живковић, Д. (1995). *Теорија књижевности са теоријом писмености*. Београд: Драганић.
- Јерковић, Ј., Пешикан, М., Пижурица, М. (2006). *Правопис српског језика*. Нови Сад: Матица српска.
- Клајн, И. (2005). *Грамматика српског језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Косановић, Ј. (2002). *Култура говора са реториком*. Сомбор: Учитељски факултет.

- Лукић, Ж., Марковић, М. (2003). *Култура говора*. Ваљево: Интелекта.
- Милановић, А. (2006). *Кратка историја српског књижевног језика*. Београд: Завод за уџбенике.
- Станојчић, Ж. (2010). *Граматика српског књижевног језика*. Београд: Креативни центар.
- Шипка, М. (2008). *Култура говора*. Нови Сад: Прометеј.

Приручници:

- Клајн, И. (2007). *Речник језичких недоумица*. Нови Сад: Прометеј.
- Клајн, И., Шипка, М. (2007). *Велики речник страних речи и израза*. Нови Сад: Прометеј.
- Клајн, И. (2007). *Испеци на реци*. Нови Сад: Прометеј.
- Клајн, И., Шипка, М. (2007). *Страни изрази и изреке*. Нови Сад: Прометеј.
- Речник књижевних термина*. (1992). Београд: Нолит.
- Ћосић, П. (2008). *Речник синонима*. Београд: Корнет.
- Шипка, Ш. (2007). *Приче о речима*. Нови Сад: Прометеј.

Испитна питања:

1. Појам језика, појам информације и комуникације
2. Језик и говор, говор и писмо
3. Народни говор и књижевни језик, диглосија
4. Фонетика и фонологија
5. Морфологија, морфема, творба речи
6. Лексикологија (моносемија и полисемија, хомонимија и синонимија, антонимија и паронимија)
7. Историзми и архаизми, неологизми, варваризми, термини
8. Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Клишеи и помодни изрази
9. Деминутивни, аугментативни, хипокористици, пејоративни
10. Раслојавање језика (територијално, социјално, индивидуално, функционално раслојавање језика)
11. Језичка норма и стандардизација – дијалекатска основа српског језика (шумадијско-војвођански и источнохерцеговачки дијалекти)
12. Историја српског књижевног језика
13. Старословенски језик
14. Српкословенски језик
15. Рускословенски језик
16. Славеносрпски језик
17. Рад Вука Стефановића Караџића на реформи српског језика и правописа
18. Говорни органи и гласовни систем српског језика
19. Прозодија српског језика
20. Фонетска норма: гласовне промене – једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту творбе
21. Фонетска норма: гласовна промена – јотовање

22. Фонетска норма: гласовне промене – палатализација, сибиларизација
23. Фонетска норма: гласовне промене – прелазак Л у О, непостојано А
24. Фонетска норма: гласовна промена – губљење сугласника
25. Променљиве врсте речи – именице
26. Променљиве врсте речи – заменице
27. Променљиве врсте речи – придеви
28. Променљиве врсте речи – бројеви
29. Променљиве врсте речи – глаголи
30. Падежни систем
31. Непроменљиве врсте речи (прилози, предлози, везници, узвици и речце)
32. Синтакса: синтаксичке јединице; реченице у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченице у ужем смислу (предикатске реченице), дискурс
33. Синтагме (именичке, придевске, прилошке и глаголске)
34. Независно-сложене и зависно-сложене реченице
35. Правопис српског језика
36. Скраћенице
37. Интерпункција
38. Употреба великог слова
39. Спојено и одвојено писање речи
40. Речи из страних језика и писање страних речи

41. Појам културе говора; лингвистички, естетски и социјални аспект културе говора
42. Опште особине доброг говора
43. Нивои културе говора
44. Култура говора и граматичке норме
45. Вербално и невербално споразумевање
46. Мимика и пантомима, гест у говору, говор тела
47. Говор и личност, стил и личност говорника, трема и страх, публика
48. Говорење и слушање
49. Појам стила
50. Основни облици говора: дијалог и монолог
51. Пригодне беседе, тема беседе, композиција беседе, естетска својства беседе

52. Шта је анафора, епифора, симплоха? (+ примери)
53. Шта је оноματοпеја, асонанца, алитерација? (+ примери)
54. Шта је реторско питање, инверзија? (+ примери)
55. Шта је асиндет, полисиндет? (+ примери)
56. Шта је антитеза? (+ примери)
57. Шта је хипербола? (+ примери)
58. Шта је градација? (+ примери)
59. Шта је иронија? (+ примери)
60. Шта је персонификација? (+ примери)
61. Шта је епитет, банални епитет, стални епитет? (+ примери)
62. Шта је алегорија? (+ примери)
63. Шта је симбол? (+ примери)
64. Шта је метонимија? (+ примери)
65. Шта је метафора? (+ примери)